

[Indenrigs- og boligministeren.]

den orden, de afgiver stemmer, og den kontrollerende opgave, som disse lister har, kan varetages lige så godt ved aflevering af valgkort. Og så kan man samtidig nedsætte antallet af tilforordnede.

I lovforslagets §§ 55—65 er der indeholdt regler om en væsentlig udvidelse af adgangen til at afgive stemme pr. brev. Efter de nugældende regler er det stort set kun vælgere, der er i andres tjeneste, denne ret tilkommer. Selvstændige og ferierende kan ikke afgive stemme, hvis de er bortrejst på valgdagen.

Efter forslaget kan enhver, der på valgdagen opholder sig udenfor sin hjemstedskommune, altså også vælgere, der er på ferie, komme til at stemme inden den ordinære valgdag. Det må forudses, at sådanne regler vil medføre en væsentlig forøgelse af brevstemmernes antal, og man har derfor fundet det nødvendigt at skabe forøget kontrol med denne stemmeafgivning.

Efter forslaget kan stemmeafgivning pr. brev kun finde sted på et folkeregister her i landet, på et dansk konsulat i udlandet eller for søfolk og fyrpersonale på vedkommende skib eller fyr. Det er forresten tillige foreslået, at indenrigs- og boligministeren kan give enkelte personer bemyndigelse til at fungere som stemmemodtagere. Denne regel er indsat bl. a. af hensyn til den danske brigade i Tyskland.

De indsendte stemmesedler skal være fremme på valgstederne inden afstemningens begyndelse om morgenen på valgdagen. Navnene på de vælgere, som har indsendt stemmeseddel, skal afkrydses på valglisterne straks om morgenen, sådan at man i løbet af dagen kan afsløre, om en brevstemme er falsk. Der vil jo være overvejende sandsynlighed for, at den rigtige vælger møder op for at stemme, og så vil krydset i valglisten røbe, at der er noget galt.

Jeg skal iøvrigt vedrørende de detaljerede regler for denne nye ordning henvise til forslagets bestemmelser og de dertil knyttede bemærkninger i valglovskommissionens betænkning.

Medens kravet om hemmelig stemmeafgivning har kunnet opfyldes ved den her foreslåede ordning vedrørende brevstemmerne, stiller det sig noget vanskeligere med hensyn til spørgsmålet om at give syge adgang til at stemme pr. brev. Her drejer det sig ikke blot om hospitalspatienter, men

også om syge, der ligger hjemme. Man har i valglovskommissionen drøftet hele dette spørgsmål, men har under hensyn til betænelighederne besluttet at henskyde spørgsmålet til valglovsforslagets behandling i rigsdagen.

I lovforslagets kapitel VII er der optaget nogle bestemmelser om afholdelse af folkeafstemninger om vedtagne lovforslag. Disse bestemmelser giver mig ikke anledning til særlige bemærkninger. Bestemmelserne refererer i det væsentlige til grundlovsforslagets bestemmelser eller til de almindelige bestemmelser om afholdelse af rigsdagsvalg.

Endelig er der i forslagets sidste paragrafer optaget en række almindelige bestemmelser, som i det væsentlige er hentet fra den gældende valglov. Jeg skal dog bemærke, at det i valglovskommissionen har været diskuteret, om staten bør overtage i hvert fald en del af kommunernes udgifter i forbindelse med rigsdagsvalg, men at der i kommissionen har været enighed om at henskyde også dette spørgsmål til afgørelse under rigsdagsbehandlingen.

Som jeg fremhævede det i indledningen, er dette lovforslag nøje knyttet til grundlovsforlaget. Derfor er det også i forslagets slutningsbestemmelse udtrykkeligt anført, at forslaget træder i kraft sammen med grundlovsændringerne. På den anden side må forslaget også træde i kraft på dette tidspunkt, for at vi kan få valgt en rigsdag efter den nye grundlov.

Vedtages derfor ændringerne til grundloven, må også forhandlingerne om det hermed fremsatte lovforslag bringes til afslutning i indeværende samling, og med disse bemærkninger skal jeg derfor anbefale dette lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om folkeafstemninger i året 1953*.

Også dette lovforslag er foranlediget af det af statsministeren fremsatte grundlovsforslag.

Efter den gældende grundlovs § 94 kan et grundlovsforslag ikke gennemføres, uden at det har været forelagt vælgerne til godkendelse ved en folkeafstemning. Endvidere er det i grundlovsforlaget bestemt, at også spørgsmålet om den fremtidige valgretsalder skal afgøres ved en sådan afstemning.

Det er de nærmere regler for disse to folkeafstemninger, som er optaget i lovfors-